

شناسایی نشانگرهای رفتار ایمنی و بهداشت حرفه‌ای کشاورزان (عوارض ناشی از کار)

فرشته غیاثوند غباری

استادیار دانشکده کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان، ایران (Ghiasvand_fereshteh@yahoo.com)

چکیده

حفظ و توسعه نیروی انسانی در محیط پرمخاطره کشاورزی نیازمند یادگیری و رعایت اصول ایمنی و بهداشت حرفه‌ای کشاورزی است. رشد مکانیزاسیون و استفاده از ادوات و تجهیزات کشاورزی، استفاده از مواد شیمیایی و کودها زمینه ساز بروز حوادث و بیماری شغلی در این بخش بوده است. تحقیق حاضر به بررسی عوامل مؤثر بر رفتار ایمنی و بهداشت حرفه‌ای کشاورزان در شهرستان قزوین می‌پردازد. این تحقیق از نوع تحقیقات توصیفی بود. جامعه آماری این تحقیق را کلیه کشاورزان شهرستان قزوین ($N=23526$) تشکیل می‌دادند و نمونه آماری این تحقیق تعداد ۲۵۶ نفر با استفاده از جدول بارلت و همکاران و از روش تصادفی منتظم (سیستماتیک) انتخاب شدند. ابزار اصلی این تحقیق پرسشنامه بود که متغیرهای استه در این تحقیق نمره دانش و عملکرد کشاورزان در خصوص ایمنی و بهداشت (عوارض ناشی از کار) کشاورزی می‌باشد. روابی پرسشنامه با استفاده نظر متخصصان و پایابی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha=0.86$) تأیید شد. مقایسه دانش و رفتار کشاورزان در رابطه با مسائل بهداشت حرفه‌ای نشان داد در برخی موارد تفاوت معنی‌داری بین دانش و رفتار کشاورزان مشاهده شد. نتایج تحلیل تشخیصی نشان داد عوامل فردی، آموزشی، دانش و عامل اقتصادی به عنوان مهم‌ترین عوامل متمايزکننده گروه‌های کشاورزان در مجموع توأمسند 43 درصد از کل پاسخ‌گویان را بر مبنای تابع تشخیصی به درستی طبقه‌بندی کند. سیاست‌گذاران در بخش کشاورزی از عوامل متمايزکننده کشت کلزا در برنامه ریزی آتی جهت ارتقای سلامت حرفه‌ای کشاورزان استفاده نمایند. واژه‌های کلیدی: ارگونومی، بهداشت حرفه‌ای کشاورزی، عوامل زیان‌آور شغلی، سلامت، کشاورزی